Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

№ 110.

Kwartalnie kosztuje złotych szesnaście miesięcznie złotych sześć.

PONIEDZIAŁEK 17 Maja 1847 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina		Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 6''' 838	+ 9° 4	3, 65	Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	
14	2	6, 897	+ 15, 9	3, 24	ZPł. Zachodni ,,	,,	
	10	6, 356	+ 10, 5	3 96	ZPn. Zachodni ,,	,,	

Nro 1307.

Kundmachung.

wegen Sicherstellung des Besitzstandes der bäuerlichen Grundbesitzer im Krakauer Gebiethe.

Um den Besitzstand der bäuerlichen Grundbesitzer im Krakauer Gebiethe zu sichern und den Bauernstand in seinem Nahrungserwerb ungestört zu erhalten, wird im Grunde allerhöchster Entschließung Seiner Majestät vom 14 April 1847 vorläufig folgendes angeordnet:

1. Gründe welche am 1 November 1815 d. i. am ersten Tage des Monats, welcher auf die am 18 October 1815 stattgefundene feierliche Kundmachung des Konstituzions-gesetzes der vormaligen Freistadt Krakau folgte, im Besitze von Personen des Bauernstandes waren, und sich im Besitze der letztern am Tage der Erlassung der bezohenen allerhöchsten Entschließung noch befanden, dürfen von den Gutsherrn nicht eingezogen werden, sondern sie haben dem bäuerlichen Grundbesitze vorbehalten und gesichert zu bleiben.

2. Ebensowenig dürfen die auf diesen Gründen haftenden Schuldigkeiten von den Gutseigenthümern erhöht, oder auf welche Art immer lästiger gemacht werden.

3. Anlangend die Gründe aber, zu deren Genuße Leute des Bauernstandes erst nach dem 1sten November 1815 gelangt sind, so ist es den Gutseigenthümern, jedoch immer nur mit Vorwissen und Genehmigung der Behörden — dermal der k. k. Hofkommission gestattet, solche, soweit es die bestehenden Rechtsverhältnisse zulassen, zum eigenen Gebrauche einzuziehen, oder damit nach Belieben zu verfügen, wenn sie zu erweisen vermögen, daß diese Gründe am 1sten November 1815 nicht im bäuerlichen Besitze waren.

Krakau am 10 Maj 1847.

Moriz Graf Deym

k. k. Hofkommissär.

Ner 1307.

OBWIESZCZENIE.

O zabezpieczeniu stanu posiadania gruntów włościańskich w Okręgu Krakowskim.

Aby stan posiadania posiadaczom gruntów włościańskich w Okręgu Krakowskim zabespieczyć i włościan przy ich środkach wyżywienia się spokojnie utrzymać, na mocy Najwyższego postanowienia Najjaśniejszego Pana z dnia 14 Kwietnia 1847 r. tymczasowo stanowi się co następuje:

1. Grunta które w dniu 1 Listopada 1815 r. to jest: w pierwszym dniu miesiąca następującego po uroczystém ogłoszeniu w dniu 18 Października 1815 r. ustawy konstytucyjnéj wolnego miasta Krakowa, i równie w chwili wydania wyżéj rzeczonego Najwyższego postanowienia w posiadaniu osób stanu włościańskiego znajdowały się, przez dziedziców więcéj odbierane być nie mogą, lecz jako gruntowe posiadłości dla włościan pozostawione i zabezpieczone być mają.

2. Równie dziedzice nie mogą powinności do tychże gruntów przywiązanych powiększać, lub w jakikolwiekbądź sposób uciążliwszemi czynić.

3. Co się zaś tyczy gruntów, w których posiadanie włościanie dopiéro po 1. Listopada 1815 r. weszli, wolno jest dziedzicom z wiadomością i zezwoleniem Władz Rządowych, a obecnie C. K. Kommissyi Nadwornéj, i o ile tego istniejące prawne stosónki dozwalają, zająć takowe bądź na własny użytek, bądź niemi według upodobania swego rozrządzać, jak skoro udowodnią, że grunta te w dniu 1 Listopada 1815 r. w posiadaniu włościan nie były.

Kraków dnia 10 Maja 1847 roku.

Maurycy Hr. Deym

(2r.) C. K. Kommissarz Nadworny.

Nro 621 F.

Kundmachung

Vom 11 d. M. angefangen dürfen die, der allgemeinen Verzehrungssteuer unterliegenden Gegenstände: Bier, Fleisch und gebrannte geistige Flüßigkeiten, — dann Wein, Weinmost und Obstmost, wenn diese drey Artikel unter einem nieder öster. Eimer vorkommen, nur über das hierortige k. k. Hauptzollamt, oder über die Gefällsämter in Babice und Niepolomice, bei welchem Ämtern sie vorläufig angemeldet, und der Entrichtung der in Galizien bestehenden Verzehrungs-Steuer unterzogen werden müssen, — aus Krakau und dessen Gebiethe nach Galizien ausgeführt werden.

Wer dagegen handelt, wird wegen Verkürzung des galizischen Verzehrungssteuer-Gefälles nach den Bestimmungen des Gefällsstrafgesezes vom 11 Juli 1835 behandelt.

Dieses Verbot dauert bis zur Einführung der allgemeinen Verzehrungs-Steuer in Krakau.

Krakau am 5 Mai 1847.

Moriz Graf Deym
k. k. Hofkommisär.

N. 621 F.

OBWIESZCZENIE.

Od dnia 11 b. m. poczynając, niżéj wyszczególnione przedmioty, ulegające powszechnéj opłacie podatku konsumpcyjnego, jako to: Piwo, Mięso, — i wypalane rozgrzewające trunki, — nakoniec wino, moszcze winne i owocowe; — te trzy ostatnie artykuły, gdy niedochodzą objętości całego wiadra Austryi niższéj, — tylko przez tutejszą Komorę Główną, lub przez Urzędy Poborowe w Babicach i Niepołomicach, w których to Urzędach zadeklarowane i pod opłatę istniejącego w Galicyi podatku konsumpcyjnego podciągnione być winny, — z Krakowa i Jego Okręgu do Galicyi wyprowadzone być mogą.

Ktoby przeciw temu zastrzeżeniu postąpił, jako działający z uszczerbkiem galicyjskiego podatku konsumpcyjnego uważany, ściągnie na siebie surowość przepisów karnego prawa o defraudacyi podatków z d. 11 Lipca 1835 r.

Zakaz ten trwać ma, aż do zaprowadzenia w Krakowie powszechnego podatku konsumpcyjnego.

Kraków d. 5 Maja 1847 roku.

Maurycy Hr. Deym
(3r.) C. K. Kommissarz Nadworny.

Wiadomości zagraniczne.

— *Paryż 27 Kwietnia.* —

Lord Cowley, były ambasador angielski przy tutejszym dworze, brat xcia Wellingtona, który już kilka tygodni chorował, umarł tutaj w 75 roku życia.

Rada ministrów zajmowała się nie dawno kwestyą kolei żelaznych. Koleje żelazne z Paryża do Strasburga i do Tours nie dostaną żadnéj zapomogi, koleje z Paryża do Lyonu i z Bordeaux do Cette przedłużenie kontraktu dzierżawy, a z Dieppe do Fécamp przedłużenie czasu ustąpienia.

Kilku gońców gabinetowych przybyło w niedzielę przeszłą do pałacu Courcelles, co spowodowało dwie rady ministrów, w skutek których wyprawiono tajnych ajentów do Madrytu z depeszami do ambasady. Jeden z doradców najpoufalszych królowéj Krystyny, wyjechał także do Madrytu z misyą do królowéj Izabelli.

Umarł tu najmłodszy syn Mehmeda Alego, xiążę Hussein-Bej, uczeń instytutu egipskiego w Paryżu, na tyfoidalną gorączkę.

Teraz za pewną rzecz głoszą, że xiężna Montpensier nie jest w ciąży.

Listy prywatne z Londynu donoszą, że bank angielski zamierza w przyszłym tygodniu większe dawać ułatwienia przy ekskontowaniu wexli.

Chodzi wieść, że Mehmed-Ali rozpoczął z rządem układy, iż za 50 mil. fr. wypłaconych w bonach skarbowych zboża zaliweruje, ale ta wieść mało wiary spotyka.

— *Portugalia.* —

Dzienniki londyński *Morning Chronicle*, *Times* i *Standard* podają nowe szczegóły do ostatnich wiadomości z Lizbony: Jakkolwiek insza opinia panuje zdaje się, że pierwszą myśl interwencyi nie rzucił rząd angielski. Gabinet portugalski przekonawszy się, iż niepodobna mu będzie walczyć dłużéj zażądał protekcyi Anglii, w nocie przesłanéj lordowi Palmerston. Rząd angielski odpowiedział, iż wypadki w Portugalii nie przedstawiają żadnego *casus foederis*, że junta Oporto nie ogłosiła królem don Miguela, że we wszystkich jéj aktach z czcią i uszanowaniem nazwiska królowéj używała a w takim razie powstanie należałoby uważać tylko jako walkę opozycyi; w takim razie rząd angielski nie chciałby interweniować dopóki poruszenie to zachowa podobny charakter. Widząc jednak Portugalię wystawioną na wszystkie okropności wojny domowéj, Anglia jako wierny sprzymierzeniec łącznie z Hiszpanią ofiarowały swe usługi dla uspokojenia kraju, zastrzegając, że królowa zgodzi się na warunki podane przez oba te mocarstwa.

Warunki te królowa przesłała radzie stanu, ta zwnioskowała za ich przyjęciem zastrzegając jednak potrzebę wyłączenia od ogólnej amnestii głównych dowódzców, jak to hrabiów Das Antas, Sa da Bandeira, Bomfim i Mello, którzy mają kraj opuścić, oraz odraczając zwołanie kortezów aż do uspokojenia się umysłów. Otóż zdaje się, iż z jednéj strony reprezentant Anglii w Lizbonie nie mógł przystać bez przestąpienia swych instrukcyi na podobne ogra-

niczenia, z drugiéj strony zaś ministrowie oświadczyli się przeciw wszelkim układom z powstańcami. Podali się nawet do dymisyi, ale królowa słuchając zgubnych rad, dymisyi téj nie przyjęła. Zapewniają, że królowa z początku nakłaniała hrabiego Toyal do uformowania gabinetu, ale ten nie przyjął polecenia. Zdaje się, że ministrowie górę wezmą i nakłonią królowę do odparcia wszystkich ofiar Anglii i Hiszpanii. W chwili odjazdu parostatku, ministrowie byli zgromadzenie na radę i wszystko wskazuje, że postanowią daléj spór prowadzić. — Ponieważ parostatek *Iberia* z powodu niepogody musiał wstrzymać swój odjazd z Lizbony, przeto korespondent dziennika *Morning Chronicle* mógł dołożyć postcriptum, że ministrowie królowę nakłonić zdołali do oporu przeciw powstańcom; król sam stanie na czele wojsk i wyjdzie przeciw Sa da Bandeira, który zwinął obóz i ruszył do Lizbony.

— *Madryt* 20 *Kwietnia*. —

Rząd wczoraj otrzymał wiadomości, że królowa portugalska zagrożona w swéj stolicy zażądała interwencyi mocarstw połączonych poczwórném przymierzem, w skutek czego część osad okrętów angielskich, francuzkich, hiszpańskich na Tagu stojących wysiadła na ląd. Gdy tak już zabezpieczono osobę królowéj i rodzinę królewską, rząd hiszpański chce się porozumieć, jakim sposobem położyć koniec wojnie domowéj w Portugalii. Poseł angielski miał wczoraj dwie długie konferencye z prezesem rady ministrów i wyprawił w nocy gońca do Londynu. Jeżeli, jak się spodziewać należy, rząd lizboński przyjmie warunki nałożone przez jego sprzymierzeńców, wówczas ci podejmą się zmusić juntę Oporto do przyjęcia tychże. Jeżeli zaś junta w Oporto opierać się zechce, wówczas wojska hiszpańskie stojące na granicy wkroczą do Portugalii, gdy to za potrzebne uznają reprezentanci 3ch mocarstw interweniujących w Lizbonie. Tak więc usiłowanie pośrednictwa poprzedzi interwencyą.

Wczoraj wyruszyły ztąd pułk jazdy, 3 kompanie Saperów i 2 bateryе artyleryi konnéj do Talavera la Reina, gdzie z tym korpusem inne jeszcze wojska się połączą. Nie podobna, by wojska te przed tygodniem dostały się do granicy portugalskiéj; drogi są zupełnie złe bo od tygodnia deszcz padać nie przestaje.

— *Dnia* 21 *Kwietnia*. —

Królowa przyjmowała po raz drugi pana Olozagę. Przyjęcie to było nader uprzejme. Wiele osób wnioskuje z tego, że pan Olozaga może zostać następcą pana Pacheco.

Mówią, że jenerał Jaime Ortega zostanie mianowany gubernatorem wojennym Madrytu i że jenerał Olano dostanie dowództwo w korpusie halabrardników.

Po spacerze wczorajszym infant don Francisko przemokły do nitki prosił o pozwolenie wstąpienia do pałacu Buen Retiro, dla zmiany sukni i królowa pozwoliła na to, nie chciała jednak przyjąć powozu, który jéj ofiarował i przemoczona przyjechała do zamku. Lokaj za nią jadący nie mógł nadążyć powozowi, jakkolwiek pędził tak silnie, że na Puerto del Sol przejechał żebraka jakiegoś. Wczoraj król przyjął po raz pierwszy ministrów, a wieczorem w otwartym kabryolecie z ojcem swym jechał za kabryoletem powożonym przez królowę.

— *Stany Zjednoczone*. —

Korespondent dziennika *Standard* daje nam jeszcze następnie szczegóły o działaniach jenerała Scott pod Vera-Cruz, które może w téj chwili wpadło już w ręce amerykanów. Pomimo nadzwyczajnego porządku przy wylądowaniu, 2 okręty wojenne osiadły na mieliźnie i poniosły ważne szkody. Parostatek pocztowy angielski, który stał na kotwicy pod działami zamku, opuścił zaraz to stanowisko niebezpieczne i popłynął do zatoki Saerifinis ażeby być świadkiem wylądowania. Pełno było podróżnych a szczególniéj dam. Są to rodziny angielskie, które opuściły Vera-Cruz, by uniknąć skutków bombardowania. Zdaje się, że miasto podda się dobrowolnie i nie wystawi się na zniszczenie lub wzięcie szturmem. Może być, że garnizon silnie opierać się będzie, szczególniéj jeżeli to jest prawdą, że został wzmocniony przez 5,000 ludzi przybyłych z Alvaredo, jak mówili zbiegowie. Jeżeli to jest prawdą, dziwić się należy, że mexykanie z tak znacznemi siłami nie opierali się nawet wylądowaniu. Zresztą ta pomocnie przyda się miastu, bo ma tylko na miesiąc żywności, ponieważ zaś jest zamkniętém ściśle od strony lądu i od strony morza, przeto amerykanie zmuszą go do poddania łatwo głodem nie wystawiając się nawet na skutki szturmu. Amerykanie skarżą się mocno na to, że kilka okrętów wojennych angielskich, francuskich i hiszpańskich rzuciło wraz z niemi kotwice w zatoce Sacrificios, uważają ten postępek za nie delikatny a nawet za wezwanie.

Santa Anna cofnął się do St. Luis Potosi, powodem tego jest brak żywności. Santanna był pewnym, że przewagą liczebną swéj armii zdruzgocze nie liczny korpus Tajlora i zajmie magazyny amerykanów w Monterey. Dwie bitwy stoczone koło Saltillo nie wypadły na jego korzyść, dla tego pomimo całéj przewagi, jaką miał z powodu liczby musiał się cofnąć, by nie zostać ogłodzonym, w kraju suchym i pozbawionym wszystkich zapasów.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 14 *do dnia* 15 *Maja*.

Borowski Kalixt ob., z Galicyi; -- Stengel Henryk, Breuer Zygmunt, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Phillips Wiliam, Rylski Leon ob., Arnold Samuel, Francki Maxymilian, Chmurzyński Stanisław, do Polski.

Doniesienia Urzędowe.

W Imieniu
NAJJASNIEJSZEGO FERDYNANDA I.
Cesarza Austryi, Króla &c.
Cesarsko Królewski Trybunał Miasta Krakowa i Jego Okręgu wydał następujący Wyrok.

Działo się w Krakowie w domu Władz Sądowych na Audyencyi Publicznéj Cesarsko Królewskiego Trybunału Miasta Krakowa i Jego Okręgu dnia dwudziestego Kwietnia tysiąc ośmset czterdziestego siódmego roku.

Wydział III.

Obecni:
Czernicki Sędzia Prezydujący.
Krzyżanowski | Sędziowie
Boroński |
Syktowski Pisarz.
(podpisano) J. *Czernicki. Syktowski.*

Wskutek podanéj dnia 20 Kwietnia 1847 r. do N. 2471 Dziennika Trybunału, przez Majera Feldmana pełnomocnika Izraela Rothera, prośby, o ogłoszenie upadłości handlu skór Abrahama Spanlanga pod N. 87 utrzymywanego i pod N. 88 w gminie VI. skład mającego; zaś pod N. 161 w gminie VI. mieszkającego; Cesarsko Królewski Trybunał zważywszy iż Majer Feldman składa pełnomocnictwo do działania na drodze upadłości handlu Abrahama Spanlanga, w Krakowie dnia dziewietnastego Kwietnia tysiąc ośmset czterdziestego siódmego roku, przez Izraela Rothera et Comp. sobie udzielone.

Zważywszy iż tenże Majer Feldman składa dwa wexle, w Gliwicach, pierwszy dnia dwudziestego dziewiątego Listopada tysiąc ośmset czterdziestego szóstego roku, na summę talarów sto jeden i dwadzieścia srebrnych groszy z terminem trzechmiesięcznym, drugi dnia dwudziestego pierwszego Grudnia tysiąc ośmset czterdziestego szóstego roku, na summę talarów sto dwadzieścia trzy z terminem dwumiesięcznym, przez Abrahama Spanlanga na rzecz J. Rother et Comp. w Gliwicach, wystawione, —

Zważywszy iż termina wypłaty powołanych wexlów już upłynęły, wypłata zaś odmówioną została, jak protest przez Notaryusza Marcina Strzelbickiego w dniu szesnastym Kwietnia tysiąc ośmset czterdziestego siódmego roku, spisany, przekonywa, przeto; —

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Na zasadzie złożonych dokumentów postępując w myśl artykułów 4. i 5. Kodexu handlowego Księgi I., tudzież w myśl artykułów 1. 13. 18. 19. i 21. Kodexu Handlowego Księgi III. handel skór starozakonnego Abrahama Spanlanga w domu pod N. 87 utrzymywany i mający skład w domu pod N. 88 w gminie VI. na Kazimierzu, od dnia protestu to jest od dnia szesnastego Kwietnia tysiąc ośmset czterdziestego siódmego roku za upadły, ogłasza, a następnie wzywa Cesarsko Królewski Sąd Pokoju Okręgu II. Miasta Krakowa o przyłożenie pieczęci na majątku tegoż upadłego, a Cesarsko Królewską Dyrekcyą Policyi Miasta Krakowa o dodanie straży policyjnéj temuż Abrahamowi Spanlangowi; na Kommissarza téj upadłości Sędziego Borońskiego z grona swego wyznacza; Kuratorami zaś tejże PP. Kleszczyńskiego Adwokata i Andrzeja Kochanowskiego Obywatela Miasta Krakowa, majstra professyi garbarskiéj, mianuje, i ogłoszenie tego Wyroku w *Dzienniku Rządowym* i *Gazecie Krakowskiéj*, postanawia, przy ustanowieniu tymczasowo wpisu w ilości złotych polskich dziesięć, który żądający ogłoszenia upadłości, przy wyjęciu wyroku, w Biórze Pisarza Ces. Król. Trybunału Wydziału III. zaraz złożyć winien.

Osądzono w I. Instancyi z exekucyą tymczasową bez kaucyi.

(podpisano) J. *Czernicki. Syktowski.*
Zaleca i rozkazuje etc. etc.
(podpisano) J. *Czernicki. Syktowski.*
Zgodność niniejszego Odpisu z wyrokiem oryginalnym zaświadcza
Pisarz C. K. Trybunału M. Krakowa i Jego Okręgu.
(3r.) *Syktowski.*

Dnia 18 Maja b. r. o godzinie 10 przed południem w Sukiennicach prawnie zajęte ruchomości jako to: suknie męzkie, kobiece żydowskie, meble różne, książki hebrajskie, szabaśniki, lichtarze mosiężne, zwierciadła, i inne, sprzedane przez publiczną licytacyą zostaną, za gotową zaraz zapłatę w monecie srebrnéj *courant*.

Kraków d. 14 Maja 1847 r.

Skorczyński K. Sąd.

W Sukiennicach w sklepie środkowym dnia 18 Maja b. r. o godzinie 10 rannéj sprzedaż w drodze exekucyi Sądowéj towarów bławatnych, bawełnianych, chustek, płócienek różnych, pończoch damskich, perkalików i innych, odbędzie się przez publiczną licytacyą, za gotową zaraz zapłatę w monecie srebrnéj *courrant.*

Kraków d. 12 Maja 1847 roku.

Skorczyński K. Sad.

Doniesienia prywatne.

Ponieważ ogłoszona już licytacya nie doszła do skutku, przeto: powtórnie odbędzie się na dniu 28 Maja r. b. w Tenczynku licytacya wydzierżawienia PROPINACYI w karczmach do dóbr hrabstwa Tenczyńskiego należących. O kondycyach w kancellaryi Dominikalnéj w Tenczynku dowiedzieć się można. (2r.)